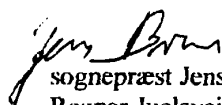


Kære Bertel Haarder!

Gug d. 21/9-2005

I forbindelse med lovforslag af 30.juni 2005 "Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi" fremsætter Kirkeligt Samfund denne udtalelse, som jeg hermed sender.

Med venlig hilsen



sognepræst Jens Brun
Regnar Juelsvej 21, Gug
9210 Aalborg Sø.
formand for Kirkeligt Samfund

KIRKEMINISTERIET

26 SEP. 2005

Udtalelse fra Kirkeligt Samfunds styrelse vedrørende kirkeministerens forslag til ændring af lov om folkekirkens økonomi.

Kirkeligt Samfund anerkender, at de bestemmelser i forslaget, der vedrører fællesfonden, på kort sigt kan være nødvendige men anser det for afgørende, at fonden på længere sigt bliver nedlagt og erstattet af selvstændige stiftskasser.

Kirkeligt Samfund anerkender desuden, at forslaget tilsigter flere præstestillinger ved at åbne for finansiering med midler fra lokal kirkeskat. Kirkeligt Samfund har selv i sin strukturberetning fra juni 2003 foreslået noget sådant. Vi ser kirkeministerens forslag som en vej til at sikre en bedre gejstlig betjening af menighederne, særlig vil muligheden for lokal finansiering være en velkommen løsning i hurtigt voksende forstadsogne, hvor præsternes arbejdsbyrde er urimelig. Men samtidig må forslaget ses i sammenhæng med hele den overordnede problematik om folkekirkens struktur og kompetence- og opgavefordeling mellem de enkelte kirkelige niveauer. Derfor bør ordningen med lokalt finansierede præstestillinger være en midlertidig ordning, der også kan tjene til at "normalisere" de stillinger som sognemedhjælpere eller lignende, der reelt fungerer som præstestillinger.

Kirkeligt Samfund tilslutter sig forslagets intention om, at udgifter og indtægter i videst muligt omfang henlægges til det niveau i folkekirken, som berøres af de pågældende poster, og som har (bør have) det demokratiske ansvar for budgetlægning, kontrol, regnskab og prioritering.

Derfor kan vi anbefale forslagets intentioner om at henlægge udgifter til visse pensioner og renteindtægter fra visse kapitaler til de enkelte sognes kirkekasser, men vi lægger vægt på, at udgifter til revision og forsikring søges minimeret, og at kapitaler bliver placeret, hvor de giver det største renteaflast.

Kirkeligt Samfund går som nævnt ind for, at fællesfonden nedlægges, og at lovgivningen gør alvor af, at ansvaret for folkekirkens ligningsmidler naturligst tillægges menighedsrådene og stifterne, der har det grundlæggende ansvar for løsningen af folkekirkens opgaver, og som sammen med provst og provstiudvalg har det tætteste samarbejde om løsning af problemer, der kræver kendskab til lokale forhold.

Kirkeministeriet har naturligvis ansvar for det statslige til folkekirken, men prioriteringen af dette tilskud må efter Kirkeligt Samfunds opfattelse henlægges til folkekirken selv på stiftsniveau. En sådan nyordning kræver oprettelse af et demokratisk valgt organ i form af lovfæstede stiftsråd, der kan tage beslutninger.

På den måde vil ordningen efter Kirkeligt Samfunds opfattelse ikke blot skabe større klarhed om ansvars- og kompetencefordelingen på det økonomiske område, men endnu vigtigere vil det tjene det kirkelige liv ved at styrke samarbejdet og sammenhængskraften i folkekirken i en tid, hvor der er flere udfordringer til folkekirkens samlede kræfter og fornyelse end nogensinde før.

Denne ordning medfører desuden, at ansvaret for præstestillingernes antal og fordeling ligger i stiftet hos biskoppen og stiftsrådet og ikke hos lokale menighedsråd og provster. Derfor kan Kirkeligt Samfund gå ind for ministerens forslag under forudsætning af, at det tidsbegrænses til en kortere periode, mens de akutte problemer bliver løst. Derefter bør der etableres en mere permanent

ordning, hvor et lovfæstet stiftsråd – bestående af biskoppen og repræsentanter for menighedsråd, præster og provster – kan inddrages i spørgsmålet om antal og fordeling af præstestillinger.

For Kirkeligt Samfund

Jens Brun
sognepræst Jens Brun, Gug
formand

Aalborg, 15. september 2005

Hr. Kirkeminister Bertel Haarder
Kirkeministeriet
Frederiksholms kanal 21
1220 KØBENHAVN K

Kære kirkeminister!

Tak for sidst i Maribo: Det blev en skøn dag, og jeg kan kun kan beklage, at jeg ikke havde mulighed for at tage imod din indbydelse til den gode aften, du gav dine gæster.

Tak også for din fortrinlige replik i Kristeligt Dagblad for 13. september til chefredaktøren i anledning af hans let hysteriske udråb om de sovende kirke!

Nu er det ikke min agt at belemre dig med utallige henvendelser, men jeg vil i dog tillade mig at følge det gamle ord om at smede, mens jernet er varmt! - og jernet er her "forlag til lov om folkekirkens økonomi".

Jeg har to anbringender til lovforslaget, hvis gode intentioner jeg i øvrigt kan tilslutte mig.

1. at Kirkeministerens rådighedssum afskaffes.

Det forekommer mig betænkeligt, dersom der ikke i lovforslaget indarbejdes en eller anden mulighed for, at en kirkeminister kan bevilge et substantielt beløb til udredning af omkostningerne ved at etablere forsøgsprojekter til gavn for *hele folkekirken*.

Lovforslagets udtalte og i sig selv positive decentralisering, der understreger sognemenighedernes grundlæggende betydning for en evangelisk-luthersk kirke og udvider menighedsrådenes kompetence, har dog efter mit gehør i sig indbygget en vis risiko for at kunne komme til at fremme en atomisering af folkekirken i retning af kongregationalisme, altså en kirkeforståelse, hvorefter den enkelte menighed bliver en i sig selv hvilende og af andre uafhængig enhed. En sådan mulig udvikling kunne i det lange løb tænkes at reducere synet for den nødvendige samhørighed og sammenhængskraft i hele den evangelisk-lutherske kirke i Danmark og dermed også true medansvarligheden.

KIRKEMINISTERIET

16 SEP. 2005

Da kirkeministeren efter vor nugældende retstilstand er den eneste, der kan handle på folkekirkens vegne, forekommer det mig nødvendigt, at kirkeministeren ved lov får tillagt et sådan mål af økonomisk rådighed, at den nødvendige "produktudvikling i firmaet" kan finde rimelige vilkår til gavn for hele folkekirken.

For en nutidig samfundsforståelse forekommer en sådan bemyndigelse at være et både naturligt og væsentligt udtryk for, at folkekirken med sine 2000 sognemenigheder er en helhed.

Gennem mange år og altså ikke blot i mine 17 år i bispetjenesten har jeg set mange eksempler på, at en behjertet kirkeminister efter behørig indstilling fra biskopperne, præsteforeningen og andre faglige organisationer i folkekirkeligt regi, landsforeningen af menighedsrådsmedlemmer eller andre lignende kompetente forsamlinger har kunnet være fødselshjælper for projekter, der siden blev højt priste initiativer, der virkeligjordes til gavn for og "i troskab mod de danske evangelisk-lutherske folkekirke, så at den kan byde gode vilkår for den kristne menigheds liv og vækst". – Lad mig flæng nævne: salmebogskommissioner, bibeloversættelseskommissioner, præstehøjskolen og siden hele efteruddannelsen, kirkemusikskolerne, den foreløbige konfirmationsforberedelse.

Det er klart, at det enkelte stift udgør en lokal folkekirkelig helhed, der på mange leder binder stiftets præster og menighedsråd sammen også i overvejelserne om løsning af fælles folkekirkelige opgaver i stiftet og i folkekirken som helhed, og at stiftet i kraft af stiftsfonden har mulighed for løfte fælles opgaver, dersom menighedsrådene er villige til og har økonomisk baggrund for at yde fornødne bidrag til stiftsfonden, men lovforslaget stiller så store krav til økonomien i de enkelte sogne, at der synes at være betydelig risiko for, at de enkelte menighedsråd ikke har overblik eller overskud til via stiftsfonden at yde større tilskud til fælles folkekirkelige tiltag på stifts- eller landsplan.

På den baggrund ville jeg hermed bede ministeren overveje, om ikke det – naturligvis i respekt for den kritik, der fra politisk side (men bestemt ikke fra kirkelig hold) er ført frem imod størrelsen af kirkeministerens rådighedsbeløb – er muligt at finde frem til en model, hvor initiativer til fælles bedste – *bonum commune* for ikke at sige *bonum publicum* – kunne støttes, indtil de var modne til egentlig lovgivning - (subsidiært viste sig ikke at være bæredygtige).

Set i helhedens perspektiv er der tale om minimale beløb - jeg skønner, at 1 kr. pr. folkekirkemedlem pr. år ville være tilstrækkeligt. Det forekommer vanskeligt at se, at den parlamentariske ansvarlighed og dito kontrol dermed skulle kunne svækkes. En for gavmild minister kan jo altid kaldes til orden af Folketinget!

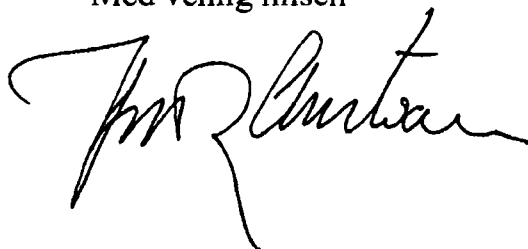
2. at kirkekasserne modtager udbetaling af gravstedskapitaler i samme takt som udgifterne til gravstedsvedligeholdelse afholdes.

Min på mange års erfaring byggede ængstelse udspringer af den omstændighed, at man selv under en stram økonomistyring ikke kan hindre prisstigninger, og at ingen kan garantere imod fx nedsat arbejdstid og/eller inflation, der medfører, at den vedligeholdelsesstandard, som overenskomsten forudsætter og forpligter til kun kan opretholdes ved øgede omkostninger til arbejds løn m.v. og derfor vil medføre forøgelse af det årlige lokale ligningsbeløb. Har man så i årenes løb "spist kapitalen op", er der intet at falde tilbage på eller se hen til, når større lokale vedligeholdelsesopgaver melder sig.

De hidtil blandt stiftsmidlerne oplagte kapitaler har i en lang årrække vist sig at være en fornuftig opsparing til gavn for ikke mindst de svageste ligningsområder.

Så på det punkt er mit forslag: Lad os for fællesskabets og solidaritetens skyld fastholde gravstedskapitalerne i stifterne, til perioden er udløbet, så at der er noget at trække på for trængende menighedsråd!

Med venlig hilsen



HENRIK CHRISTIANSEN
Biskop
Strøbergsgvej 42 - 9000 Aalborg
Tlf 98 12 20 61